

sledky jejich snah po národním uplatnění byly provedeny v nejširším přijatelném rozsahu. Postavil požadavek, aby názvu „ministr“ bylo užíváno jen pro vládu ústřední. Beneš nečeká, že by s této strany, aspoň za dnešní situace, vznikly nepřeklenutelné obtíže.

Těžká budou asi jednání s komunistickou stranou.

Bečko churav, takže jeho místo v jednání zatím převzal Pacák.

Stránský dnes oznámil Benešovi jménem Uhlíře, Davida a Drtiny, v kterých bodech budou nár. socialisté oponovat Gottwaldovu memorandu, v němž Gottwald načrtl program vlády.

Smutný.

AMZV Praha. Depeše došlé, 1945, čís. 934 (Azim 2). Záznam depeše.

[129]

1945, (20.—21.) březen.¹ Moskva. — Depeše J. Stránského dr. H. Ripkovi do Londýna o výsledku předběžných jednání národních socialistů a komunistů z 19. března o návrhu vládního programu nové československé vlády.

Stránský oznámil komunistům a soc. demokratům, že jeho skupinu zastupuje kromě něho, Davida a Uhlíře také Drtina, který k tomu dostal presidentovo svolení. Důvod je usnesení soc. demokratů o 4 zástupcích a komunistů o 5 zástupcích.²

Předběžné jednání s komunisty skončeno jejich podrobnějším výkladem, který potvrzuje:

1. Trvají na koncepci Bloku pro české země s utuženou disciplinou a koordinačními výbory blokových stran. Komunisté ještě oznámí, jsou-li ochotni přibrat k jednání Bloku zástupce katolíků, jak to doporučujeme my a Majer, nebo má-li zůstat při londýnské praxi.

2. Ve slovenských věcech důrazně žádají, aby dnešní stav na Slovensku byl uznán za trvalý. Gottwald ve tříhodinové rozmluvě s Masarykem mu oznámil, že kandidátem komunistů na ministerské předsednictví je Fierlinger.³

Stránský.⁴

AÚD KSČ Praha. Fond 38, inv. j. 70, čís. 28. Záznam depeše.

¹ Depeše je datována až datem svého odeslání, tj. 23. březnem 1945. Z jejího smyslu vyplývá, že byla napsána již 20., event. 21. března. Prodlení, ke kterému zde došlo, bylo způsobeno válečnou cenzurou.

² Jelikož každá zúčastněná strana měla v Moskvě více politických představitelů než původně stanovené dva, byl nakonec pro jednání dohodnut klíč: KSČ 5 účastníků, československá sociální demokracie — 4, národní socialisté — 4, a lidovci — 2. Protože se však při jednáních nehlasovalo, ale bylo zapotřebí jednoznačného souhlasu všech zúčastněných, neznamenal to žádné majorizování.

³ Českoslovenští socialisté vystupovali proti kandidatuře Zd. Fierlingra na funkci ministerského předsedy. Hlavním důvodem jim pro toto stanovisko byla činnost Zd. Fierlingra jako velvyslance v Moskvě (viz též poznámku k dokumentu čís. 40).

⁴ V odpovědi zaslal dr. H. Ripka J. Stránskému následující pokyny pro postup delegace čs. národních socialistů: „Informoval jsem všechny přátele z naší strany o podstatných bodech z Vašich vzkazů. Jednomyslně jsme se usnesli žádat delegaci naší strany, aby trvala na známém stanovisku ve věci Fierlingera. Prosím také Srámka a Hálu, aby i oni trvali na svém stanovisku. Dále dáváme Vám na úvahu, nebude-li vhodné, abyste si vyžádali některého člena naší strany z Londýna, aby byl poslán k Vaším jednáním. Sám za svou osobu dodávám, že bych v tom případě radil povolal Fuerttha nebo Klecandu. Pokud jde o naši stranu, trváme přirozeně na celostátním jejím charakteru. Prosíme Vás, abyste dále usilovali o to, aby lidovci byli přibráni jako rovnoprávný partner do bloku. Rovněž Vás prosím, abyste neopomněli zdůrazňovat, že naše strana byla na vedoucím místě v českých zemích.

Všichni Vám přejeme všechnen úspěch ve Vašem těžkém jednání...“ (AÚD KSČ Praha, f. 38, inv. j. 70, čís. 58.)